Quarta etas Dauid.

Athenienſes poſt mortem codri magiſtratus habere ceperunt. ad miniſtrande reipublice.
Carthago iterum condita dicitur a didone regina. quia iam forte deſtructa fuerat.

Reges italie — Eneas. ſiluiꝰ ā. xxi — Latinꝰ ſiluiꝰ. ā. l. — Alba ſiluiꝰ an. xl.

Iſte eneas filiꝰ ꝑdicti ſiluij poſtumi regnauit annis. xxi. tpe ſaul.

Iſte latinꝰ ſiluius regnauit ā. l. tpe dauid.

Iſte alba filiꝰ fuit enee ſiluij. hic edificatā albā ciuitatē. a q̄ albani dicti ſunt forte inſtaurauit

Venetie ⁊ padua extruuntur a reliquis troianoꝝ
Homerus hoc tpe fuiſſe putaꝛ qui mlta mendacia ꝯſcripſit. ſicut ſibilla erithrea ꝓphetauit Alij dicūt ꝙ tpe achā

Regina ſaba audita fama ſalomonis venit videre eū. Et q̄ fuit ꝓphetiſſa ſibilla dicebaꝛ. q̄ ꝓphetauit de ligno ſcē cruc. ⁊ dō exidio iudeoꝝ. Fuit eni cultrix vniꝰ veri dei

Iſte dauid rex. ij. iſrl. vir ſm cor dei electꝰ. in regē vnctꝰ eſt in adoleſcētia ꝑ ſamuelē. pꝰ mortē ſaul regnauit ā. xl. cuiꝰ opa pluria in primo ⁊ ij. libris regū ſcripta ſunt. Ipſe deniqꝫ quaſi quidā ſtupor in hūano relucet gñe In q̄ vnqꝫ hec ꝯuenerūt. Tanta ſublimitas ⁊ humilitas tanta. Tanta ſtrenuitas. tāta mititas. Tā grandis ſclariū cura tam pura ⁊ deuota ſpūalium ꝯteplatio. Tot homines ꝑimere tot lacrimas fundere.

Anno mundi — IIIᵒ CLXV

Gad. Iſti. iij. ꝓphetabant tpe dauid
Nathan filiꝰ fris dauid. ⁊ adoptiuꝰ yſai
Aſaph.

Salomō regnauit an. xl.

IIIIXXXO

Salomō iſte rex pac ex dono dei ſinglarē habuit excellētiā vltra oēs hoies qui vnqꝫ i mūdo fuerꝛ. in ſapia diuicijs. delicijs ⁊ glia ac familiaritate cū deo Nā ⁊ ſi moyſes ⁊ dauid. petrus paulus. iheronimꝰ. ⁊ augꝰ ⁊ ceteri ꝯſimiles eū in ſapia ⁊ ſcitate exceſſerꝛ. nō tñ in glia ⁊ diuicijs Itē ꝙuis augꝰ ⁊ ceteri quidā āteibāt illū in glia. ptāte ⁊ diuicijs. ñ tñ in ſapia ⁊c. Et ſic oia iſta ꝯiūctim taliꝛ nemo ſic ipſe hūit. Et hic tātus mirabiliꝛ defecit.

Pontifices. — Amarias. — Achitob. — Sadoch

Iſte ſadoch q̄ nō declinauit ad ptē adonie ſꝫ fuit cū nathan ꝓ ſalomōe. iō in pōtificatum ſublimatus fuit. reiecto abyathar de ſacerdotio. ⁊ ſic pontificatus redijt ad filios eleazari.

Iudices. — Achitob. — Achimelech. — Abiathar.

Iſte albiathar fugit ad dauid. ⁊ fuit gloſus cūct diebꝫ dd ⁊ pōtifex erat

Secūdus liber regū. incipit a tpe dauid. qñ cepit regnare.

Iſte achitob filiꝰ phinees filij hely fuit pr̄ achimelech. quē ꝑcuſſit ſaul cū oi domo ſua ꝓpter dauid. vt patet. i. regum. ix.

Ꝑ poneret. Hic ſolus ⁊ moiſes leguntꝛ oraſſe ꝓ inimicis in toto veteri teſtamento. vñ euāgelicā ꝑfectiōez ꝓbātur impleuiſſe. etiā añ tēpus ꝓmulgationis euſdē. Vitā ipſius vide in principio ⁊ conſequenter primi libri regum.

Era principalis huius hyſtorie ſacre eſt hec ſcʒ fundationis templi. Ipſe eſt annus quartus regni ſalomonis poſt egreſſionem de egipto. cccclxx. vt patet. iij. regum. vi.

(achis filius) annis. xxiiij.

Iſte alio nomine dictus fuit egippus. ⁊ regnauit tempore roboam.

De templi dedicatione ac ceteris feſtis iudeorum eſt notandum ꝙ primo habuerunt. vij. feſta. ſcilicet ſabbatum in qualibet ſeptimana. neomeniam in principio cuiuſlibet menſis. paſca xiiij. luna aprilis. penthecoſten quinquageſima die poſt paſca in memoriam date legis. feſtū tubarum prima die ſeptembris in memoriam liberationis iſrahel. feſtuʒ propitiationis vel afflictionis decima die ſeptembris. feſtum ſcenophegie qd̄ fictionem tabernaculorum ſonat. xv. die ſeptembris. poſtea circa hec tempa ſuperuenit feſtū enceniorum hoc eſt dedicationis tēpli. deinde tempore heſter feſtum furim id eſt ſortium. Et hec notula valet ad intelligentiam ſcripturam diuerſarum.

Reges iuda incipiunt.

IIIIᵐ CCV

Iſrahel in flore. ⁊ nec āte nec poſt fuerūt huiuſcemodi dies in iſrahel

(Roboaʒ regnauit an. xvij)

IIIᵐDCCCCXC — Anno ante chriſti natiuitate

Hyſtoria tercij libri regū incipit a tpe qn̄ dauid mortuꝰ fuit ⁊ ſalomō regnare cepit. Vide ibi opa magna ⁊ multa ipſius vſqꝫ ad ca. xij. ⁊ a principio ſecūdi libri paralip. vſqꝫ ad cap. x.

Achias ſilonites predicit ierobaā ꝙ ſit regnaturꝰ ſup iſrl.

Semeyas clarus habetur q̄ poſtea ꝯpeſcuit roboā ne pugnaret ꝯ ierobaā ⁊ ſcripſit geſta eoꝝ.

Reges iſrl' incipiūt.

Abdo pphēta clarꝰ habet. qui poſt ꝯ vitulos prophetauit

Nō ꝙ ſicut dicit augꝰ. xvij. de ci. di. Salomō bonis inicijs malos exitꝰ habuit. Quippe ſecūde res q̄ plerūqꝫ ſapiētuʒ aīmos fatigāt magis huic ob fuerūt. ꝗ pfuit ipa ſapia etiā nūc ⁊ deinceps mēorabilis ⁊ tūc lōge lateqꝫ laudata. Et ī reuelationibꝫ btē brigitte legit ꝙ ſalomō ⁊ ariſtotiles ñ ſibi ſꝫ alijs didicerūt

(Ierobaaz effrateus regnauit ſup iſrl. ā. xxij.)

Iſte roboam ſucceſſit ſalomoni prī ſuo in regno. ſꝫ ī ſapia ñ ita. Deceptꝰ nāqꝫ ꝯſilio iuuenū amiſit. x. tribꝫ eo ꝙ imprudēt rñdit pplo. vt ptꝫ. iij regū. xij. ⁊. ij. palipp. x.

(achimaas) Iſte fuit filiꝰ ſadoch vt ptꝫ. i palipp. vi.

Iſte ierobaā fuit pmo de familia ſalomōis ⁊ bonꝰ. ſꝫ factus eſt peſſimus idolatra factus eſt. ⁊ peccare fecit iſrahel. inducēdo pplm ad idolatriaʒ ⁊ mlta mala ſecuta ſunt. ī mo totiꝰ pplī deſtructio Ipſe fuit figura machometi vt patebit loco ſuo. ſicut anthiochꝰ antichriſti. Opera etiam ierobaam. ⁊ duricia mentis eius patent. iij. regum. xij. ⁊ ſequentibus capi. Et nota ꝙ iſtud exēplū pnitioſiſſimū fuit poſteris. ⁊ vſqꝫ hodie eſt ⁊ in futuruʒ erit. qꝛ pleſ ⁊

Quarta etas Dauid.

De ſanctoꝝ exēplis qui iuxta decurſuz tpis fuerūt viciſſim ⁊ non ſimul dicit gre⁹· in moralib⁹ q̄ mira diſpēſatione diuinit⁹ actū ſit·⁊ qn̄qꝫ ad illuminād̄uz noctē pn̄tis vite velut aſtra in h̄ mūdo radiarūt. donec verus lucifer·i.redēptoꝛ hūani generis ſurgeret. Nam ad oñdendam innocētiā venit abel·ad docendā actōis munditiam venit enoch·ad inſinuandā lōganimitatis ſpei ⁊ opis remuneratiōꝫ venit noe·ad manifeſtādū obedientiā venit abrahā.ad demonſtrandū ꝯiugalis vite caſtimoniam venit yſaac.ad inſinuandū laboꝛis tolerātiam venit iacob .ad rependendum pro malo bona retributionis grām venit ioſeph·ad oñdendum manſuetudinē venit moyſes.ad infoꝛmādum contra aduerſa fidutiam venit ioſue.ad oſtendendam inter flagella patientiā venit iob. Et ſic patet quō in priſtinis tpib⁹ ad modū paruus fuit numerus pfectoꝝ· Sꝫ circa hec tpa prophetaꝝ valde creuerūt ſanctitatis exēpla.qn̄ etiā plures martyrizati fuerūt p fide vnius veri dei. Ecce q̄ꝫ fulgentes ſtellas in celo cernimus·vt in offenſo opis pede iter noſtre noctis ābulem⁹. Seſag rex egipti pſpecat in mltis·⁊ gētes bello ſupat.⁊ ꝯ roboā aſcēdit·⁊ poſt in ilr̄m.

Reges albani in italia.

capit filius

Iſte fecit capuā in campania regnauit ibi. annis.xxviij.

Azarias filius obed prophēta clarus habetur.⁊ de captiuitate predixit.ij.paralipp̄.xv.

Anani prophēta hic increpauit aſa·⁊ ideo incarceratur.

Anno mundi IIII⁹CCXXII · IIII⁹CCXXV

Linea xp̄i

Abia regnauit·ānis.iij·

Aſa regnauit ānis.xli·

IIΛXXCƆƆƆƆα IIIIXXCƆƆƆƆα

Iſte abia mixtus erat.qꝛ aliqn̄ bn̄ ſe habuit.vt ptꝫ in bello ⁊ ſmōe lōgo ꝯ exercitum iſrl̄.in victoria diuinitus data· Aliqn̄ peſſime.qꝛ idolatrauit·⁊ ob taꝫ magnam ingratitudinē pcuſſus a dn̄o paruū regnauit vt ptꝫ.iij.regū.ix·⁊·ij.palipp̄.xiij.

Pontifices·

Iſte aſa in pncipio regni ⁊ deinceps pene vſqꝫ ad·xxxvi·ānum valde bn̄ ābulauit· ſicut dauid. ⁊ pcuſſit ethiopes ꝯ ſe venientes.⁊ abſtulit ydola. Sꝫ poſt hec iniit fedus cū rege ſirie benadab propter baaſa regē iſrahel. qui incepit aſcēdere ꝯ ſe.q̄ diſplicuit dn̄o.vn̄ miſit ad eū pphetā anani·queꝫ ſtatim incarcerauit.⁊ ideo doluit pedes.qꝛ podagricus fact⁹ eſt.⁊ plagat⁹ eadē pena qua prophetā vexauit.obijt vt ptꝫ regū.xv.⁊·ij·palipp̄ iiij.⁊.xv.⁊ xvi.capitu·

Reges iſrahel.

Nadab· an.ij

Baaſa·an xxiiij.

Hi querētes occaſionē dn̄andi retrahūt ſubditos a iugo fidei·diuiſū ⁊ alienū cultū inſtituēdo.vt ptꝫ p pre dictū machometū·⁊ ſeqn̄tes ſuos. Sil'r greci volētes recedere ab obediētia eccl'ie.ſciēter plapſi ſunt in varios errores nouuꝫ modū in diuino aſſumētes officio·⁊ ob hoc miſabiliter ſepi⁹ exterminati ſūt.

Iſte nadab filius ieroboā icepit regnare āno ſcdo aſa reg̃ iude.⁊ fecit maluꝫ ſicut pater eius. ⁊ pcuſſit euꝫ baaſa ⁊ regnauit pro eo.vt pater.iij·regum·xv.

Iſte baaſa icepit regnare āno tertio aſa ⁊ ābulauit i pctīs ieroboā cui⁹ oēꝫ domuꝫ pcuſſerat de mandato dn̄i· nec audiuit hieu prophetā vt rediret·iij. regū·xv·

Circa hec tp̄a ſcōꝝ doctoꝝ ſcripta q̄ vidi. gentiliū hyſtorias nō ꝯmemorāt. ⁊ puto illā forte cāꝫ ꝙ ad intellectū ſacre ſcripture nihil ꝯferāt. Vn̄ vſqꝫ ad ſardanapallū vltimū monarchā aſſy-rioꝝ nullā mētionē faciūt de alijs intermedijs. Et nota ꝙ q̄buſdā impijs mirū valde videt̄ q̄re ici v. ri ſic diligenter ſcrutati ſunt hyſtorias gentiū. cū tn̄ in ſcriptis ſuis moneant nos ſurſuꝫ cor habere. ⁊ terrena faſtidire. iuxta illud Non loquat̄ os meū opa hoīm. Et illud Laudem dn̄i loquit̄ os meū. Pro quo eſt aduertendū. ꝙ m̄ltiplex neceſſitas eos ad hoc cogebat. Fuerūt eñ quidā heretici ⁊ gentiles qui ſacrā ſcripturā calumniabant̄. quaſi falſa eſſet. eo ꝙ indebite aſſignarent decurſum tempoꝝ. ⁊ multa dixerūt facta eſſe alijs tp̄ibꝫ q̄ꝫ ipſa narraret. Sꝫ poſtq̄ȝ Ieronimus ⁊ alij intelligentes applicaſſent ſimul hyſtorias. patuit ignauia eorum eo ꝙ optima concordia fuit. ſicqꝫ factū eſt vt ſacre ſcripture nouū teſtimoniū accederet de inimicis. q̄d firmiſſimū eſt. quo tn̄ non indiguit. q̄uis vtile fuerit ꝓpter imperfectos. Alia ne-

Carpētus. Siluius ā. xxxiij. Iſte regnauit in italia tp̄e ioſaphat.

Tyberius. Siluius annis. ix. Iſte tyberi⁹ ſubmerſus fuit in tyberi. q̄ antea dicta fuit albula. id̄ ab eo nomē acepit.

Hieu filius anani ꝓpheta mittit̄ contra baaſa regem iſrl̄. ⁊ martyrio coronat̄ ab eo ꝓpter verbum domini. vt patet. iij. regum. xvi. capitulo.

Numerus bellatoꝝ in hieruſalē. Mcclx⁹. exceptis illis quos poſuit rex in vrbibus iuda. Omnes hij ad manum regis.

IIIIᵐ CCXL. IIIIᵐ CCLXVI

Ioſaphat regnauit. ā. xxv.

Anno an̄ xp̄i natiuitatem DCCCCXXXIII DCCCCLX

Iſte ioſaphat ſatis bonus fuit ⁊ glorioſus. diues ⁊ deuot⁹ in via dn̄i. nec aliquid mali de ipſo legit̄. niſi ꝙ impijs regibꝫ iſrahel q̄n q̄ꝫ prebuit auxiliū. ⁊ quedā parua alia. ⁊ ideo dn̄s fuit cū illo ⁊ pacē dedit ⁊ pugnauit pro eo. vt patet. ij. ꝑlipp̄. xvij. cum tribus alijs cap. ſeq̄ntibꝫ.

Azarias. Iſte fuit filius achamiaas. Porro primo ꝑalipō. vi. vbi ponit̄ cathalogus pontificū iſte azarias genuit ioānā. Et regū. iiij. dr̄ ꝙ ioiada ibi ſucceſſit. forte binomi⁹ fuit. vel ē viciū ſcriptoris.

Samaria ꝯdit̄. Iericho extruitur

Iſte hela āno. xvi. aſa reḡ iude cepit regn̄re. ꝑcuſſit eū zamri cū om̄i domo p̄ris ſui. iij. regū. xvi.

Hela. ā. ij. Fili⁹ baaſa

Zamri. Diebꝫ. vij. Iſte deleuit domū baaſa. ⁊ ſtatiꝫ ꝑcuſſit eum amri ⁊ regnauit pro eo

Amri. ānis. xij. Iſte cepit regnare anno. xxxi. regis aſa ⁊ fecit malū ſicut anteceſſores ſui.

Achab annis. xxij. Iſte achab fuit fili⁹ amri pau ꝑ hō ⁊ tot⁹ deui⁹. valde inſtabilis. puerilit̄ mit̄. ⁊ furioſe ſtrenu⁹ incepit regn̄re. xxxviij. āno aſa. ⁊ ſup oēs qui añ eū fuerant iniq̄ egit. Si habuiſſꝫ ſꝑ bonā directionē multa mala non feciſſꝫ. ſꝫ impia ieſabel plus regnabat q̄ꝫ ipſe ⁊ impulit ipſum vt ſequeret̄ ſe ⁊c.

Benadab. Iſte benadab fili⁹ tabremō fili⁹ ozion reḡ ſirie iniit fed⁹ cū baaſa. ⁊ rupto federe illo ꝑcuſſit fedus cū aſa rege iuda. ⁊ extūc turbauerūt reges ſyrie regnū iſrl̄. iij. regū. xv.

Quarta etas. Dauid.

Neceſſitas idē expecijt ꝓpter idolatriā deſtruendā. q̄ enī tota ſimul gentilitas falſos deos colu it. neceſſe fuit indagare originē illius erroris. vt manifeſte poſſit improbari cultus ille vaniſ ſimus impioꝝ demonū. ſicut late patet per augu. in libris de ciuitate dei vbi lucide probat ꝙ doctores gentilium in ꝓprijs libris ſuis ſibijpſi ↄtradicunt.

Reges italie (agrip pa ſil) ui⁹. ā. xl.

⁊ pueriliter nimis ⁊ groſſe procedunt. ita vt etiā philoſophi ac ceteri virtuoſiores vtriuſq̧ ſexus hoīes eos verbis ⁊ ſcriptꝭ redarguerent. Tertia cā eque neceſſaria fuit vacilloꝝ adhuc in fide tpe primitiue eccľie. qui ſeducti ſepius fuerunt a paganis. dicentibꝫ ꝙ melius eſſet colere idola q̄ʒ xp̄m. q̄ tpe xp̄ianitatis ſp̄ fuerunt diſfortunia. ⁊ tpe cultus deorum magna proſperitas. qđ omnino falſum fuit vt ptʒ ex proprijs eoꝝ hyſtorijs. ſicut oroſius luculenter probat. ⁊ etiā aug⁹. ſiľr ⁊ ambroſius. qui omnes clare oñdunt ꝙ tp̄a xp̄ianitatis fuerunt multo gratioſiora q̄ʒ idoloꝝ ſiue crudeliū demonū vt infra patebit locis ſuis. Similiter ⁊ alie plures cauſe que ex parte ſupra tacte ſūt ⁊ quedā infra dicētur. Uerū in oībꝫ eſt bonā reꝗrire ↄtēplationē. ⁊ pia mens vbiq̧ ꝓficit. eo ꝙ diligentibus deū oīa in bonū cooperent̄. De hac materia vide plenius in libris pꝛeallegatis.

Helias theſbites ꝓpheta magn⁹ claret ſc̄itate vite. ⁊ miraculoꝝ gloria. Hic regū malleus fuit. qui etiam in paradiſum curru igneo ſubuectus eſt. vt patʒ. iiij. regum. xvij. Ipſe dicit̄ duplicem ſp̄m habuiſſe. ſ. ꝓphetie ⁊ miraculorum. qui etiam requieuit ſuper helizeum.

Anno mundi — IIIIᶜ CCXCI — IIIIᶜ CCXCIX

Linea chriſti — Micheas ꝓpheta predicit moriturum achab. iij. regum. xxij. — (Joram rāguit. ānis. viij.) — (Ochozias. vel azias. ā. i)

IIIΛƆƆƆƆC — ƆƆƆƆC

Iſte ioram peſſimus filius de bono pr̄e occidit fr̄es ſuos. ⁊ ābulauit in vijs regū iſrľ ⁊ iō mirabiliter plagat⁹ in oībꝫ infeliciter obijt. ij. palip. xxi. Athalia vxor ei⁹ fuit filia achab naturaľ ⁊ amri. mō loquēdi ↄmuni. q̄ auus eiu⁹ fuit.

Iſte ochozias fecit maluʒ corā dn̄o ſic̄ pr̄ ei⁹. ⁊ ſtatiʒ occiſus ē a ieu cū oī domo achab. athalia vo mr̄ ei⁹ audiēs mortuū ſuū filiū ſurrupuit regnū. ⁊ occidit oē ſemē regiū. ⁊ regnauit. vi. ānis. ⁊ ſeptio āno ioiada pōtifex fec̄ eā interfici. iiij. regū. xi. ⁊. ij. palip. xxij. ⁊. xxiij.

Pontifices (Ioiada) vixit ānis. cxxx. Iſte ioiada inclitus fuit. ⁊ āmouit athaliā ne regnaret ſuꝑ iudā. ↄſtituitq̧ ioas filiū. iorā pea. iiij. regū. xi. ⁊. ij. palip. xxij. Hic ſolus poſt moyſen legit̄ vixiſſe. cxxx. ānis. Ioſabeth ſoror iorā vxor eius fuit.

Reges iſrľ. (ochozias.) ā. ij. (iorā. ā. xij.)

Fames mag̃ ī iſrľ iuxta v̄bū helie.

Iſte fuit filı⁹ achab q̄ miſit ad beelzebub deū accaron ↄſulendū ſi poſſʒ ſanari. ꝓpt̄ qđ obijt iuxta v̄bū helie. iiij. regū. i.

Iſte īcepit regr̄e. xviij. anno regis ioſaphat loco fr̄is ſui ochoſie hūc obſidebat benadab in ſamaria. ⁊ diuīt⁹ merit̄ helizei fuit liberat⁹. iiij. regū. vi. vij. ⁊c. q̄ ſecut⁹ fuit pcc̄m ierobuā ⁊ interfect⁹ eſt a ieu cū oī domo pr̄is ſui. ix. ⁊. x. ca. vbi ſupra.

Reges ſyrie

Ieſabel filia regis ſydoniorum vxor achab quidem totius malitie prodigium. prophetas domini occidit. ⁊ ſanctum nabath. ⁊ alia multa fecit mala. ⁊c.

Ligurgꝰ his tpib⁹ floruit. qui licꝫ gentilis fuerit tñ leges iuſtiſſimas naturali iuri ⁊ diuino ꝯſonas lacedemonis dedit. nec quicꝗ̃ cenſuit cuius nō ipſe exēplū prius daret. Auri argētiq̃ vſuꝫ. ⁊ oim ſcelerꝫ materiā nō ſuſtulit. Fūdos oim equaliter inter oēs diuiſit. vt eq̃ta patrimonia noīe potentiorem altero redderet. Conuiuari oes publice iuſſit. ne cuius diuitie in oculto eſſent. Iuuenib⁹ nō amplius ꝗ̃ vna veſte vti toto anno pmiſit. nec aliquē cultius ꝗ̃ aliū ꝓgredi voluit. nec opulentius epulari. Emi ſingula nō pecunia. ſꝫ ꝯpatione mercīū iuſſit. Pueros puberes non in forꝫ ſꝫ in agrum deduci iuſſit. vt primos ānos nō in luxuria ſꝫ in omni ope ac labore agerent. nihil eos ſomnij cā ſubſternere. ⁊ vitā ſine pulmēto degere. nec p̄us ī vrbē redire qꝫ viri facti eēnt. Cōſtituit ꝟgines ſine dote nubere. vt vxores nō pecunie cā eligerēt. ſeueriuſq̃ m̃rimonia ſua coercerēt cū nullꝰ dotꝭ frenis tenerēt. Maximū honorē nō diuitū ⁊ potētuꝫ ſꝫ ſenū eſſe ꝯſtituit. Et qꝛ hee leges dure videbāt iureiurando eos aſtrixit. ne q̃d de tā diuinis legib⁹ mutarēt donec rediret. ⁊ ſic extra pr̄iā ꝓfectꝰ volūtariū ꝑpetuo duxit exiliū vt ſuis legib⁹ eternitatē daret. Moriēs etiā p̄cepit oſſa ſua ī mare ꝓieci. ne ſi ad pr̄iā deferri ꝯtingerꝫ. lacedemōes ſe a iuramēto ſolutos eē putarēt. O hoīeꝫ gētileꝫ. q̃ pene ſolꝰ ꝯputas ab oib⁹ xp̄ianis etiā ſc̄is oēꝫ ſupbiēdi materiā. Nō glorietur m̄res nr̄i. q̄ſi aliq̃d magni ꝓ vita eterna fecerint. q̄n talia videmꝰ paganos feciſſe. vide aug. ij. iij. ⁊. v. de ciui. dei.

Aremuꝰ filius. ãnis. xix.

Hic preſidiū albanoꝝ inter mōtes vbi roma nūc ē poſuit. Regauit aūt tpe ioas, regis iude.

IIIIº CCC | IIIIº CCCVI

Athalia regnauit annis vi

Ioas regnauit ãnis. xl.

DCCCXCIX | DCCCXCIII | Anno ante cristi natiuitatem.

Iſta ꝑ tyrānideꝫ inuaſit regnū. ⁊ occiſa eſt

Iſte ioas dū ad huc infans eſſꝫ ſubtractꝰ fuit ab interfectione q̄ exercebat̃ ab athalia. cū aūt eſſꝫ ānoꝝ. vij ꝯſtituit eū ioada regē. ⁊ optime ſe habuit cūctis dieb⁹ q̄b⁹ rexit eū idē venerandus ſacdos dn̄i ſꝫ poſt mortē eiꝰ delinitꝰ blādicijs magnatoꝝ. q̄ odio habebāt ſacras cerimoīas hūilis obediētie moſayce legꝭ. deprauatū eſt coꝛ regꝭ in interitū ſuū ⁊ illoꝝ cūctꝭ retro natiōib⁹ horrēdū reliq̄ns exēplū qꝫ ſit gue piaculū hūilib⁹ nolle ꝯſētire. ij. pa. xxiij. ⁊ xxiiij.

Ionodab filius recab clarus habet̃. De his ſtirps valde religioſa deſcendit. qui tanquā ꝑegrini ꝯuerſati ſunt ſine agris ⁊c̃. Et deſcenderūt de ietro ſacerdote cognato moyſi.

Heliꝫeus ꝓpheta ſurrexit loco helie. duplici ſpū vtriuſq̃ teſtamēti timorꝭ. ſ. ⁊ amorꝭ p̄dictꝰ q̄ tā reprobis qꝫ electꝭ ꝑ oīa gratus extitit. clarus virtutib⁹. ⁊ miraculis gl̄oſus. iiij. regū. ij. ⁊c̃.

Ieu ãnis. xxviij.

Iſte ieu rex vnctus a puero heliꝫei ꝑcuſſit ioꝛā cū omni domo achab. ⁊ etiā ochoꝫiaꝫ regē iuda. ⁊ deſtruxit domuꝫ baal ⁊ ꝓphetas eiꝰ occidit. vnde meruit poſterꝭ ſuis regni ſedem vſq̃ ad quartā generationē. iiij. regū. ix. ⁊. x.

Azahel

Morit̃ aūt anno. Mcliij. poſt natiuitatē abrahe.

Iſte aꝫahel exigētib⁹ demeritꝭ ſuis oculta dei iuſtitia ꝓmotꝰ fuit in regē ſyrie. vt affligeret filios iſrl̄. ⁊ ſuā ꝓlōgaret iniquitatē. Afflixit aūt iſrl̄ vltra modū. vt ptꝫ. iiij. regū. x.

Quarta etas. Dauid.

Iſte auentinus ſiluius. xxxiij. annis regnauit. Ab hoc mons auentinus nomē accepit in quo
ſepultus fuit. Hūc dicit aug⁹. li. xviij. de ci. d. etiā inter falſos deos ānumeratū a ſtultis gētib⁹

Reges ytalie — Auen tin⁹ — ſiluius annis. xxxiij.

Notabile quoddam factum ac relatu dignum hoc tempore in britania fertur accidiſſe.
Fuit ibi rex quidam Leyr nomine. filijs carens. ſed tres pulcras filias habens quibus regnū
diuidere cogitabat. Et tū ſciret cui potiorē ꝑtem daret. a ſingulis interrogauit quātū ipſum
diligerent. Prima ⁊ ſecunda reſponderunt ſub iuramento. ꝙ pluſquā proprias animas. Ter
tia autem videns ſenem blandicijs credere ſerioſius reſpondit. ꝙ ipſum vt patrē diligeret.
neq; vt amplius interrogaret. ꝓtinus ſubiunxit. Quantū habes tm̄ vales. tm̄q; te diligo. Ira
tus pater duabus regnū diuiſit. tertiam autem exheredit auit quā tū ꝓpter nimiam pulcritu
dinē rex frantie ſine omi dote in ꝯiugem accepit. Seneſcēte aūt leyr a duabus filiab⁹ ac eax
meritis regno priuatur. ⁊ intm̄ deſpicitur ꝙ vix cum vno famulo ab ipſis teneretur. Recor
datus igitur priſtine glorie ⁊ iniurie quā iuniori filie fecit. que ſibi veritatem dixit. cū fletu in
hanc vocem erupit. O filia q̄; vera ſunt dicta que mihi reddiſti. Quantum habes tantum va
les. tantumq; te diligo. Dum igitur habui qd̄ dare potui viſus ſum eis valere. qui non mihi
ſed donis meis amici fuerunt. Interim dilexerunt me. ſed magis munera mea. Nā abeū/ ꝶ

Anno mundi — IIII⁹ CCCXLVI

Linea xpi — amazias rgnauit. ā. xxix.

IIIIXXCCCC

Iſte amazias bonis inicijs malū habuit finē. qd̄ cōe ſa
tis vſq; hodie in poteſtatib⁹ apparet. Multos nanq; offm̄ deſtruxit etiam notabiliter probos.
cuius exempla hic ſunt plurima. Hic etiam deos ſeyr adorauit ⁊c. palip. xxv.

Pōtifices — zacharias fili⁹ ioia de lapidat ⁊ glorioſo mr̄yo coronat. ij. paralip. xxiiij. Increpauit em̄ ioas ꝙ dereliquiſſet dominum. — Azari as — Helizeus morit. ⁊ oſſa eius ꝓphetāt. q̄ mortuus ſu ſcitatur eorū tactu. Et tres victorias habuit iſrael contra ſyros meritis eius.

Iſte azarias boni pr̄is bon⁹ fili⁹. titulū laude dignū ꝓmeruit q̄ ꝓ zelo leg̃ ꝯſtāt reſtitit ozie regi iude voléti ſacrificare. ij. paralip. xxvi.

Reges iſrahel — ioha as. ā. — Iſte iohas. xvij. valde attri tus eſt cū tota gente ſua ab aſahele rege ſyrie. ⁊ ideo deprecabat dn̄m. ⁊ pauxillū releuat⁹ eſt. iiij. regū. xiij. ⁊ cepit regnare. xxiij. anno ioas regis iude — ioas. ā. xvi — Iſte ioas percuſſit ſyros tribus vicib⁹ iuxta verbum helizei. ⁊ tulit vrbes de manu benadab filij azahelis ⁊ reſtituit regno ſuo. Ipſe etiā afflixit amaziā nō volens ſed ꝯpulſus ſupbiā eius humiliauit. iiij. regum. xiiij. Et cepit regnare. xxxvij. anno ioas regis iude.

Reges ſyrie — bena dab — Iſte benadab fuit filius azahelis. ⁊ debet ſcribi per d ſm̄ iheronimum.

Procha illo regnante. ſydō argiuꝰ. ⁊ mēſuras ⁊ pondera repperit in iudea. ⁊ iheroboam in iſrahel regnarent

Procha**s**

Hic prochas filius auentini regnauit ānis. xxiij. tē filuius annis. xxiij.

pore ozie regis iude. Unde virgilius laudes eius extollit in hoc vſu. Proximꝰ ille pchas. rōne gl'a gētis.

Iſte ſardanapallus totus vitioſus fuit. puluinariaqꝫ primꝰ repit Habitu muliebri indutus int̄ Reges aſſiri oꝝ mulieres delicijs vacauit. Ob hoc in dignati vaſalli eius. noluerunt āplius ſibi obiaꝫ ſeruare. Aggreſſi etiā ipſum debellarūt. qđ cernēs ſeipſum ꝯcremauit. Fuerūt tñ reges aſſirioꝝ potentes ſine monarchia. vſqꝫ ad deſtructionem niniue.

Cū apud hebreos hatanꝰ

Monarchia aſſyrioꝝ illa magna ceſſat q̄ ſtetit vltra. Mccxl ānos. ⁊ ſurgūt tpa horrēda pene vſqꝫ ad xpi natiuitatem. in quibꝫ hūanꝰ ſanguis vltra q̄ꝫ credi poteſt. in oībus mūdi partibꝫ

Sardanapallꝰ.

taqꝫ aqua effuſus eſt. Uide cronicā oroſij libro ſecūdo ⁊ alioꝝ

xtibus muneribus. ⁊ ipſi abierunt. Tandem cum non haberet quod comederet. aut indueret. ab ipſa iuniore filia clementer ſuſcipitur. regnoqꝫ glorioſe reſtituitur. Similia plura reperies. Nota plerunqꝫ dulciloquos fidelitate fideles dulciloquio carere.

IIIIᵐCCCLXXV.

Sine rege annis. xiij.

Anno ante Criſti natiuitatem DCCCXIIII

Nota q̄ regnum iude poſt mortem amazie fuit. xiij. annis ſine rege. quod ſubtiliter oportet accipere ex collatione annorum regum iſrahel ⁊ iuda. quia amazias cepit anno ſecundo ioas regis iſrahel. ⁊ ozias filius amaſie cepit anno xxvij. iheroboam regis iſrahel. quod tempus extendit ſe ad. xli. annos. a quo ſubtrahe annos amaſie ⁊ ſic manēt. xiij. quibus ozias paruulus erat. nec adhuc ad regnum aptus. Hoc autē lxx. ⁊ multe alie hyſtorie non habent. ſed alibi hoc ſupplent. Et ſm hoc oportet concordare eas alioquin errabis quo ad ſupputationem annorum

Ionas ppheta filius amachi clarus habetur. ⁊ multa predixit que nō ſunt ſcripta. Hic poſt hec mittit̄ ad niniuē vt ptꝫ in eiꝰ libro. Dicit̄ aūt q̄ ipſꝫ helias ſuſcitauerit a morte adhuc pueꝝ

Iheroboaz.

Iſte iheroboam cepit regnare anno. xv. amazie regis iude. Hic ſatis bellicoſus ⁊ victorioſus fuit. ⁊ contriuit regem ſyrie. ⁊ reſtituit regnum iſrahel ſicut prius. inſupr ⁊ damaſcum iuxta verbum ione prophete. annis. xli.

Attende q̄ꝫ ſit inſtabilis ſtatus regnorum. Iſrahel contritus vſqꝫ ad nouiſſimum humiliatus eſt valde. ſyri eleuati iam ab infimis mirabiliter deprimunt̄. Sic qui fuit ſupra ſit infra. ⁊ ecōtra. qui fuit infra aſcendit ſupra vt poſt deſcēdat infra. Hec eſt rota volubilis huius temporis. ⁊ ideo non eſt mirum q̄ pauci electi ad hoc aſſumuntur a dño. ⁊ q̄ viri ſenſati huiuſmodi inſtabilitatis negocium totis viribus fugere ꝯtendūt. Uide augꝰ. de ci. dei in pluribus locis. Si boni regnant multis proſunt. ſi mali eꝫ.

Quarta etas. Dauid.

Reges ytalie

Arbat⁹ p̄m⁹ rex medoꝝ.

Iſte arbatus vicit ſardanapallum dominum ſuum. ⁊ monarchiā eius primus deſtruxit ⁊ ad medos tranſtulit ſpe magis ꝙ̄ re. quia darius hoc fecit

Reges aſſyrioꝝ

Phul.

Iſte phul ⁊ ſequentes recupare volentes monarchiam non modice turbarunt terram. ⁊ aſcendit etiam ad iſrahel ⁊ cepit therſan ⁊ factus eſt manahen rex iſrahel ei tributarius. iiij. regum. xv.

Ozias qui ⁊ azarias duplici nomine. ⁊ vno quidem atq̄ꝫ eodem tempore Iſaiam. Ozee Iohel ⁊ Amos propheteſſe ex rebus que ponuntur in titulo cognoſcimus. ꝙ principium verbi domini fuit in ozie filio beri. Amos autem pater iſaie non vt pleriq̄ꝫ autumant tertius. xij. prophetarum eſt. ſed alijs diuerſiſq̄ꝫ apud hebreos ſcribunt litteris. Iſte quidem primam et extremam litteram habet. aleph ⁊ ſade. ille vero haym ⁊ iamech. Tradunt etiam hebrei ozee ⁊ amos ⁊ iſaiam ⁊ iohel ac ionam iiſdem propheteſſe temporibus. videlicet in diebus ozie. ioathan. achas ⁊ ezechie regum iuda. ⁊ in diebus iherobam filij ioas regis iſrahel

Anno mundi IIII⁹CCCLXXXVIII

Linea Chriſti

Ozias. vel azarias. ā. lij.

IXƆƆƆC

Iſte ozias fecit quod bonum erat coram dn̄o. nec aliquid mali de eo ſcriptum eſt. niſi ꝙ adolere voluit incēſum ſuper altare thimiamatis. prohibente eum ſacerdote azaria. propter quam inobedientiam percuſſit eum dominus lepra. vt patet. ij. palip. xxvi. ca. Etiam tunc terremotus factus fuit. ⁊ cineres altaris effuſi ſunt.

Pontifices

Ozee propheta primus de. xij. mittitur contra. x. tribus
Iohel ſecūdus de. xij. prophetat de iuda. ⁊ futura ei⁹ tribulatiōne.
Amos tertius ꝯ gentes multas pphēāt. ⁊ ſpāliter ꝯ. x. tribus
Abdias quartus de. xij. prophetat contra edom

Reges iſrahel

Hic regnum iſrahel fuit ſine rege ānis. xxiij. q̄ꝺ patet excolatione regum iuda ⁊c̄.

Sine rege. annis. xxiij.

Zacharias mensibus vi.

Reges ſyrie

Iſte zacharias fuit filius iherobam. ⁊ cepit regnare āno. xxviij. ozie regis iude. ⁊ fecit malum ſicut predeceſſores ſui. ⁊ hic eſt quartus poſt Iehu. ⁊ pcuſſit euꝫ ſellum. ⁊ regnauit pro eo. qui ſtatim pcuſſus a manahen. regno ⁊ vita caruit. vt patet. iiij. regum. xv.

Macedonum regnū hic oritur

Charanꝰ pᵒ macedonū rex

Iſte Charanus primus rex macedonum fuit filius arbati. regnauit annis. xxviij. De hoc regno deſcendit Alexander magnus Deſtruitur autem tempore Onye pontificis pij

Lacedemoniorum reges deficiunt

Armilius

ſiluius an. xliij.

Lidorum incipiunt

Iſte Armilius ſiluius regnauit ānis. xliij. Et fratrē ſuū Numitorem de regno eiecit. ⁊ poſt ipſe a Romlo ⁊ Remo fratribꝫ geminis occiſus eſt ⁊ Numitor reſtitutus fuit in regnum ſuum. quia fuit auus eorum

Teglat phalaſar.

Spartani ipſi ſunt lacedemones per annos. l. cum athenienſibꝫ cruentiſſima bella ꝯmittunt. vbi ſemper incerta victoria fuit. Terra mariqꝫ pugnatū eſt

Iſte Teglatphalaſar cepit terram neptalim ⁊ galilee. ⁊ eos qui trans iordanem erant tranſtulit in aſſyrios. Poſt etiā obrogatum achaꝫ obſedit damaſcum. Et raſim interfecit. ⁊ ſyros tranſtulit in cyrenē. vt patꝫ iiij. regū. xv. ⁊ xvi. c. Thonos concoleros. qui vocatur grece ſardanapallus. xxxvi. aſſyrioꝝ rex. Tharſim atqꝫ anchialem condidit. ⁊ in prelio victus ab arbato medo. ſemet incendio cōcremauit. Uſqꝫ ad id tempus fuiſſe reges aſſyriorum hyſtoria refert. ⁊ fiūt anni ſimul. Mxcvij Omnes autem anni regni aſſyriorum a primo anno Nini ſupputantur. Mccxl.

IIIIᵐ CCCCXIIII

Anno a xp̄i natiuitatem DCCLXXXV

Iſayas nobilis propheta primus de quattuor principalibus claret. qui euangeliſta magꝭ ꝙ propheta dicitur a sancto Iheronimo. propter euidentiam prophetie ſue. Hic miſſus eſt a domino cum Iaſub filio ſuo in occurſum achas. vt diceret ei ne timeret a duabus iſtis caudis titionum fumigantium. quos vocat raſim ⁊ phacee. eo ꝙ in ipſis eſſet finiendum regnū ſyrie id eſt damaſci. ⁊ regnum ſamarie id eſt decem tribuum. que alio nomīe dicebať effraim

Amarias

Ionas mittitur ad Niniuitas. qui audierunt eum. ſed iſrael nec multis credidit.

Sellum

menſe. i.

Manahen

annis. x.

Faceia ā ij

Iſte Manahen cepit regnare anno. xxxix. ozye regis iude. fecitqꝫ malū coram domino. ⁊ tradidit eum dominus in manus regꝭ aſſyrioꝝ. qui induxit ei talēta argēti. mille. iiij. regum. xv.

Iſte phaceia fuit filius manahē fecit etiā malū. ⁊ pcuſſit euꝫ phacee. regnauitqꝫ pro eo. Cepit aūt regnare. li. āno ozie regꝭ iude

Raſin.

Iſte Raſin rex ſyrie vaſtauit iudam tempore achas. propter quod obſedit eum Teglatphalaſar in damaſco. ⁊ cepit ciuitatem. ⁊ ipm interfecit. Et tranſtulit populum

Quarta etas. Dauid.

Rhea filia munitoris in templo dee veſte ſeruiuit. que poſt admiſit amaſium. ⁊ concepit peperitq; gemellos romulum ⁊ Remum. Ob hoc ipſa viua ſepulta fuit propter inceſtum; infātes proiecti ſunt foras. ⁊ mirabiliter a lupa nutriti referunt

Reges italie (Numitor) Iſte Numitor reſtitutus in regnū. ſtatim p⁹ a Romulo occiſus fuit. vt Oroſius teſtatur.

Porro ob reuerentiam romanorum dixerunt poete. ꝙ Mars deus belli concuberit cum ea. ſtuprum totaliter/ aut palliantes/ aut excuſantes/ vel honorantes

Reges aſſyriorum

Sibylla Eritrea omnium aliarum ſibyllarum clarior. hoc tempore quidam dicunt ꝙ vixerit. Alii ꝙ eius carmina circa hec tempora ſunt inuenta. Ipſa autem ante bella troiana vaticinata ſit apertiſſime de criſto. ⁊ pulcre. Uide Aug⁹. xviii. de ci. d.

Olimpias prima a grecis inſtituitur. Et hec eſt era famoſiſſima tam latinorum/ ꝗ grecorum. Et ſm Iheronimum Olimpias vna quattuor annos completos continet. Et ſm iſtum computū anno. xl. Ozye/ vel circa/ iſta era incipit ſcilicet anno mundi. iiii⁹ ccccxxviii Secūdm ſeptuaginta interpretes circa. l. annum ozye. Et nota ꝙ Criſtus naſcitur olimpiade cxciii. que faciunt annos. dcclxxii.

Anno mundi IIII⁹CCCCXL. CCCCLVI.

Linea Chriſti (Joatan regnauit ānis xvi) (Achas regnauit ānis xvi)

DCCLIX DCCLXIII

De hoc Joathan nihil mali ſcribitur. niſi ꝙ excelſa (more aliorum) non abſtulit. vt patet. ii. paralippo. xxvii.

De hoc Acham nihil boni habetur. Dereliquit dominum. ⁊ derelictus eſt etiam ipſe ab eo. Et percuſſus cū populo ſuo valde eſt a regibus iſrael ⁊ ſyrie. ii. paralipomi. xxviii.

Pontifices (Achitob)

Michcas propheta. vi. de. xii propheta contra iheruſalem ⁊ ſamariā

Reges iſrl' Naum propheta. vii prophetare cepit contra Niniuem (Phacee) annis. xx. (ſine rege) annis. viii. vt ſupra (ozee ā. ix.)

Iſte phacee cepit regnare anno. lii. ozie. ſicut fecit ſic factum eſt ei. qꝛ ozee coniurauit contra eū ⁊ interfecit ipſuz. regnauitq; pro eo. Fecit etiam pactum cū raſin ⁊ vaſtarunt iudaz. ⁊ ideo teglatphalaſar oppreſſit eum. ⁊ trāſtulit quaſi tres tribus in aſſyrios. iiii. regum. xv.

Iſte ozee vltimus rex iſrahel cepit anno. xii. achaz regis iude. ⁊ fecit malū ⁊c. Anno. ix. regni ei⁹ captus eſt a ſalmanaſar. ⁊ iſrahel tranſlatus eſt in aſſyros. vt habetur. iiii. regum. xvii

Nota q Oro. de hoc romulo mlta mala ſcribit. ſcz fris ſui ⁊ aui ⁊ alioꝝ pbatiſſimoꝝ viroꝝ iniq̃ʒ mortē ⁊ violētias tyrānideſq̄ʒ plures. Congregauit em̄ paſtores ⁊ latrones ⁊c. cū quibꝫ ciuitatulā extruxit: ⁊ p illā vi alios oppreſſit circūcirca potētes. Poſtq̄ʒ creuit elegit. c. ſenes ꝓ ꝯſilio q̄s appellauit ſenatores. ⁊ mille pugnatores q̄s milites vocauit. pfecitq̄ʒ in ſublime. tādē ob demetria ſua inter deos ꝯnūerat⁹ ē. eo q ꝑcuſſus a tonitruo nuſq̄ʒ ꝯpuiſſꝫ. Hoc em̄ ad cumulū ſue dānatiōnis acceſſit. vt eo magis tormītaret. apd inferos.

romul⁹ p⁹ rex rō noꝝ. an. xxxvii

Salmanaſar. — Sēnacherib — aſſaradō fili⁹ ſēnacherib.

q in terr ei⁹ meōria celebrior hret. quā vtutibꝫ ñ meruit. ſꝫ falſa vulgi adulatiōe aut vera deceptione adept⁹ ē. Predicti ſenes poſt mortē romuli regnauerūt anno cū dimidio expectātes ſi forte rediſſet.

Iſte ſalmanazar obſedit ſamariā āno. ix. ozee reg iſrl. cepit eā. ⁊ regem miſit in carcē ⁊ iſrl tranſtulit in aſſyrios ⁊ ceſſauit rgnū iſrl qd ſtetit ānis. cclxxxii.

Iſte ſennacherib aſcēdit in iudeā ꝯ ezechiaꝫ vix ſcīm. ⁊ pcuſſit dn̄s exercitū eius. ſcz. clxxxv⁹. viros bellatores. ipſe aūt turpiter fugiēs ꝑuenit in niniuē ⁊ afflixit iudeos ⁊ thobiā. tandē a ſuis filijs occiſus eſt. iiij. regū. xix. ⁊. ij. palip. xxxij.

IIII⁹CCCCLXXII

Ezechias regn it. ā. xxix

Sol. x. lineis reuertit. Et ſic illa dies erat longior alijs. x. horis. O magnū portētuꝫ ſtrages hoſtiū. additio annoꝝ.

DCCXXVII Anno ante criſti natiuitatem.

Iſte ezechias optimus filius de peſſimo pre achaz. ābulat coraꝫ dn̄o corde pfecto. excelſa abſtulit. ⁊ domum dei inſtaurauit. nec ſimilis eius fuit ante eum in regibus iuda. ⁊ ergo dominus glorificauit eum. iiij. regum. xviij. xix. xx. ⁊. ij. paralip. xxix. xxx. xxxi.

Anno ante chriſti natiuitatem. dccxv. roma in mōte palentino a gemellis condita eſt velut ſecūda babilonia. Veruꝫ tempore paupertatis nuſq̄ʒ alter locus ea ſanctior. nec bonis exemplis ditior fuit. ⁊ quanto rerum minus habuit. tāto minus cupiditatis habebat. Poſt diuitie auaritiam ⁊ luxuriam induxerunt.

Conditionem vrbis titus liuius per. xiiij. decades. id eſt. cxl. libros proſequitur. ſed hodie non omnes reperiuntur De ipſo facit beatus iheronimus mentionem in epiſtola ad paulinū. Et ſeneca in vltimi declamationū libri prologo.

Era principalis rōanoꝝ. oroſij martini ⁊ alioꝝ. ipſe eſt ānus. xij. ezechie ſcd̄m hebreos. ſcd̄m. lxx. vltim⁹ achaz.

Vrbs romana ꝯdit āno mūdi. iiij⁹. ccclxxxiij.

Tu regere impio populus rōne memēto
Hec tibi ſint artes. paciq̄ʒ īponere mores
Parcere ſubiectis. ⁊ debellare ſuperbos.

Nota ſm aug⁹. xviij. de ci. dei. ꝙ cicero magnis laudibꝫ romuli aſcribit ꝙ nō rudibꝫ ⁊ indoctis tpibꝫ qñ facile hoīes fallabant̃ meruerit honores dīuinos. ſ; iā eruditis ⁊ expolitis. Vñ ptz va-nus idolatraꝝ erroꝛ. qꝛ ⁊ ſi in his tpibꝫ doctis illuminati ſunt. q; ſit ineptū ꝙ antiqui leuibus motiuis decepti. homīes mortuos deos factos putent. ⁊ ob hoc ipſi āplius nemīnē inter deos aſcribēdu; decreuerūt. nō tñ ceſſarūt a cultura taliū fal-ſoꝝ deoꝝ ſ; morē ātiquū ſuātes ⁊ augētes. qꝺ dict; vetāt fieri fact; approbāt Vñ ꝯſtat eos nō eſſe excuſatos. imo apoſto lo teſte. plus illis peccare

Reges romani

rem⁹ a fra-tre occidit̃ āno. iii. ff. de re. vi. l. vl.

Reges babilonie incipiunt.

merodach p⁹ rex babilōe

Iſte merodach prim⁹ rex babilōis famoſus receſſit a monarcha. nec obediuit aſſarando regi aſſirioꝝ. ⁊ reges babilonie cepert̃ eē po-tētes vſq; ad balthaſar. vīꝺ mgt; ī hyſtoria

vii. ſapiētes. Thales mileſi⁹ clar⁹ habet̃ qui poſt the-
Solon ologos id eſt poe-
Chilon tas ſophi dicti ſūt
Periander idē ſapientes. Iſte
Cleobolus etiam thales pm⁹
Bias potuit p̄dicere de-
Pitacus fectum ſolis ⁊ lune. vt dicit augu. viii. de ciuitate dei

Thobie hyſtoria deuotiſſima ⁊ tota exemplaris hic texitur

Anno mundi IIII⁹ DI

Linea xpi

manaſſes regnauit. ā. lv.

IIIΛCXCC

Iſte manaſſes peſſimus filius optimi pt̃is fecit ma-lū ſup oēs qui añ ipſu; fuerūt. ⁊ ſanguinē innocēte; fudit plurimū. ꝓpter qꝺ rex aſſyrioꝝ va-ſtauit iudā ⁊ ipſum manaſſen cepit ⁊ in carcerē miſit. Poſtea ad coꝛ rediens ⁊ dñm deprecās ⁊ exauditus fuit. et in regnū ſuū reſtitutus Oīa q̄ añ fecerat deſtruxit. et in via dñi recte ābu-lans non ſine grandi admiratione oīm qui eū ante nouerāt vitā bea-tam duxit. vt ptz. iiii. regum. xxi. et. ii. palip. xxxiii. capitulo

Pontifices

Sadoch

Cathina:

Iſte Numa maximus ydolatra fuit. ⁊ vrbem adeo ſimulacris re[...]uit. vt ipſe ſibi locū reperire nō poſſet. Hoc mō Aug⁹. ſtulticiā eius deridet. q̄ſi magna iniuria ſibi facta ſit q̄ ipſe nō ſit inter deos aſcriptus. qui deoꝝ cultum ſic p̄mo ītit. Hic ianuariū ⁊ februariū anno addidit. Mirū ſupra modū eſt. q̄ hi viri p̄cellētiſſimi ingenij in cunctis pene que ſub ſole gerunt̄ tā acute diſſerebāt. ⁊ in agnicōe veri dei ſic delirabant Gratias agamus domino deo

Numa pōpilius. an. xlij.

Nota ſm Aug⁹. ii. iij. de ci. d. q̄ ab vrbe cōdita vſq̄ ad auguſtū tā ꝯtinue pugne extitert vt p̄ miraclo habitū ſit. vt vnus ann⁹ poſt primū bellū punicū ſine bello trāſierit. exceptis. xlij. annis nume quibꝫ pax ꝯtinuata fuit.

Romani p̄p̄li ſtatū ⁊ decurſum loculēter ⁊ breuiſſime deſcribit Florus lucius p̄ ānos ſeptingētos q̄tuor ei dās etates. Vn̄ ait ſi quis magnitudinē imꝑij cū ānis ꝯferat. etatē vltra putet. Ita em̄ late vbiq̄ in orbe terraꝝ arma circūtulit vt qui res ei⁹ legūt. nō vnius p̄p̄li. ſꝫ toti⁹ gn̄is hūani facta diſcāt. nā tot laboribꝫ piculiſq̄ iactatus ē. vt ad ꝯſtituendū eius imꝑiū ꝯtendiſſe virtus ⁊ fortuna viderent̄. Itē ait. Tāta in virtute fiducia eſt. vt ille rudis. ille paſtorius p̄p̄lus vereq̄ terreſter oñdit nihil intereſſe virtutis equis an nauibꝫ terra an mari dimicaret̄ Itē. O pp̄lm dignū orbis imperio. dignū omni fauore ⁊ admiracōe hoim ac deoꝝ. cōpulſus ad vltimos metus. ab incepto non deſtitit. ſed abſens ſimul preſenſq̄ pugnabat

IIIIᵐ DXXVIII.

Anno ante Criſti natiuitatem DCCLII.

Iſayas martyrio coronatur/ cū multis alijs eo q̄ regis opera peſſima reprehendebat Sybilla ſamia ſm quoſdam his dicitur fuiſſe temporibus. Et nota q̄ ſancti doctores nō vtūtur dictis ſybillarum. ac aliorum gentiliū ad ꝯfirmationē fidei ſancte xp̄iane. ſꝫ ⁊ eas nec prophetico ſpiritu claruiſſe. ſed arreptitias fuiſſe dicunt. Unde Aug⁹ ꝯtra manicheum diſputās dicit. Si quid veri de deo ſybilla/ vel orpheus/ aliiue gentiū vates/ aut philoſophi dixiſſe p̄hibēt̄. valet quidē aliquid ad paganoꝝ vanitatē reuincendā. nō tn̄ ad iſtoꝝ autoritatē ꝯplectendā. Quantum em̄ diſtat de criſti aduentu inter predicationem angelorum ⁊ confeſſionem demonum tantū diſtat inter autoritatem prophetarum. ⁊ curioſitatem ſacrilegorum

Helium

Elchyas

Caleucus vir iuſtiſſimus leges condidit. Et inter cetera decreuit. vt qui adulterij crimen cōmitteret vtroq̄ oculo priuaretur. Quod cum filius eius commiſiſſet. iuſſit ipſum exoculari Uerum tota ciuitas aliq̄diu ei reluctabatur. Tandem victus inſtantia populi. ne lex a ſe condita violaretur. ſuo prius. Deinde filij oculo eruto vtriſq̄ vſum videndi reliquit. Sicq̄ mirabilis equitatis temperamento ſe inter miſericordem patrem ⁊ iuſtum legiſlatorem partit⁹ eſt. Diſce o criſtiane quanta diligentia debeas ſancta dei tui precepta cuſtodire: ſi ſic maluit paganus puniri pro iuſta lege ſua/ q̄ eam inultam relinquere. Hec ⁊ multa ſimilia oportuit in populo carnali obſeruare cū ſumma ſeueritate. quatenus timore pene a prauis cohiberent̄

Biſantium co[...]tu r que poſtea Conſtanti nopolis dicta eſt

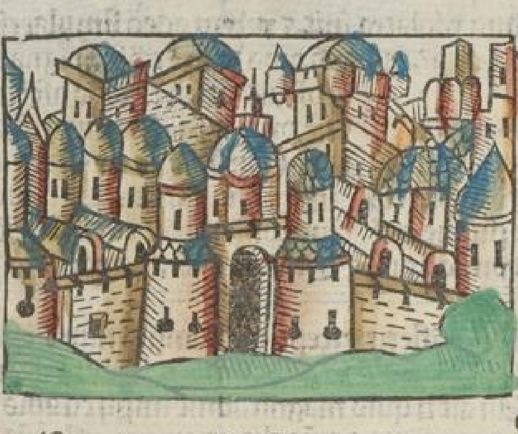

Iſte Tulius alio nomine Hoſtilius. nõ ferens tem pus pacifice trãſire ob tur bacõem quã ſuſci tauit vicinis ſuis

·iij. tuli⁹ an. xxxij·

poſt lõ ga quietis tempora merito hoſtilitatis nomẽ ſibi acqui ſiuit. Et quia diſſipat deus gentes que bella volunt· ipe cum omni domo ſua a fulmi ne percuſſus interijt· De iſto etiam Tullio ſic dicit Ualerius. libro·iij.ca·iiij· Hunc in cuna bulis primo accepit agreſte tugurium. eiuſqꝫ adoleſcentia in pecore paſcendo fuit occupata. validior etas imperium rexit. ſed ſenectus eius in altiſſimo maieſtatis faſtigio fulſit

Reges Romani

Reges babilonie.

Niniue deſtruitur per regem medorum. Et regnum aſſyriorum penitus ceſſauit. ſicut predi xerant Naum propheta ⁊ Thobias·

Anno mundi IIIIᵐ DLVI IIIIᵐ DLVIII

Linea chriſti

Amon r̃gnauit ãnis. ij.

Joſias rẽgnauit an. xxxi.

IIICXLIII ICXLI

Iſte amon ſcḋm textũ hebre orum duobus tm̃ annis regnaſſe phibetur. ſꝫ ſcḋm·lxx. ãnis. xij. ⁊ ita ſupplentur hic·x. anni a. lxx. de illis xiij· ſup fine rege· Et ſcḋm hꝰ aptãde ſunt hyſto rie alie q̃ cõiter ſequũtur· lxx· Hic

Pontifices. ide rex fecit malũ corã dño. ⁊ p cuſſus a ſuis ſuis ſine penitẽtia obijt·

Iſte ioſias optimus filiꝰ de puerſo pr̃e. gr̃a ſinglari preuentus adhuc in pueritia requiſiuit dñm. ⁊ vſqꝫ in finẽ pſe uerauit laudabiliter· In quibuſdaꝫ exceſſit ezechiam auũ ſuũ. ⁊ ideo dicitur nõ habuiſſe ſimilẽ in regionibus iu da. Eius religioſaꝫ vitã ⁊ opa ſcã plurima vide. iiij. regũ·xxij. xxiij. ⁊ ij. paralipp·xxxiiij.

Aza rias.

filius el chie fuit

Thobias moritur annorum. cxx. vir ſanctus plenꝰ operibus bonis. ⁊ prophetie ſpũ clarus. prophetauit nã qꝫ de deſtructõe ihrlm ⁊ tẽpli q̃ſi iã factũ eſſet. cũ tñ adhuc futurũ eſſet propter certitudinẽ prophe tie· ſtatim poſt eius mortẽ vxor eius mortua eſt· ⁊ egreſſo thobia iuniore cũ filijs ſuis niniue deſtructa fuit

Sophonias prophetat deſtructionẽ irlm ⁊ reedificationeꝫ.

Olda propheteſſa vxor ſellum prophetat ioſie regi

Hieremias ſcḋus de maioribus prophetare incepit adhuc puer, xiij. anno ioſie regis contra iheruſalem ⁊ templũ· ⁊ prophetauit ãnis· xlij. pre ter illud qḋ prophetauit in egipto. Grandis duricia populi· ⁊ grandis plaga q̃ punit eum·

Iſte ancus fuit quartus romanoꝝ rex hic primũ pontẽ trans tyberim inter mõtez auẽtinum ⁊ ianiculũ fecit. ⁊ hoſtiam ciuitatem ꝯdidit ſupra mare. decimoſexto miliario ab vrbe roma

Hoſtienſis ciuitas condi-tur. cuius epiſcopus benedicit papam

iiij ãcus

annis. xxiij.

Iſte nabuchodonoſor belliciſſimus fuit ⁊ victorioſiſſimꝰ ꝑ oĩa, eo ꝙ eẽt vga furoris dñi vt puniret peccata populoꝝ multoꝝ. Hic primo erat rex babilonie. ⁊ poſtea obtinuit regnũ aſſirioꝝ. qḋ deſtructũ eſt a medis. ⁊ factus eſt monarcha. Et ſm hoc diuerſimode ꝯputant̃ anni eius. q̃ diu regnauit. Multiplr̃ de ipſo ſcriptura loquitur. iã bona. iã mala que diligenter ſci expoſuerunt. Placet tamez quibuſdã ꝙ ꝓpter penitentiã illã magnã que ſcribit̃ in daniele ſit ſaluatꝰ ⁊ q̃ ſcriptura vitã eius ꝯcludit in laude ⁊ ꝯfeſſione vnius veri dei. Idẽ ſentit nicolaus de lyra dañ. iiij. Dicũt doctores quidam ꝙ deus inſpirauit ſibi vt vindicaret ſe de inimicis ſuis. ſed ipſe inſtinctu iſto abuſus fuit ꝑ ſuperbiã ⁊ inuidiã. ⁊ ſic nõ meruit ꝑ hoc ꝙ inſtrumentum fuit diuine iuſticie. Forte de omnibꝫ poſt penituit meritis danielis

Nabuchodonoſor monarcha babilonioꝝ

Urias propheta occiditur a ieconia rege iuda. ⁊ ihieremias incarceratur.

Abacuc ꝓphetat cõtra nabuchodonoſor ⁊ babilonẽ. ſunt tñ opiniones q̃ tpe fuerit ⁊c̃

IIIIᵐ DLXXXIX

IIIIᵐ DC

ioachas regnauit m̃. iij.

Iechonias vel eliachim vel ioachim. ã. xi

Ioachi ł ieconias. m̃. iij

ſedechias regnauit. ã. xi.

IXDC

DC

Anno añ xpi natiuitatem

Hic ioachas ſtatiꝫ pꝰ morte pris ꝯſtitutus fuit rex ĩ ilr̃m. ſꝫ q̃ nõ fuit ſecutꝰ exẽplũ pr̃ij pr̃is ſui ioſie. ideo pharao nechao cepit eũ ⁊ duxit eũ in egiptũ. iiij. regũ. xxiij.

Hic etiã fuit filiꝰ ioſie frat̃ ioachas. ⁊ ꝯſtitutꝰ a pharaone rex ĩ ilr̃m ⁊ ut daret mlc̃tã ⁊c̃. Et q̃ fec̃ malũ nec audiuit ꝓphetas, aſcẽdit ꝯ eũ nabuchodonoſor ⁊ factus ẽ ei ſuus tribꝫ ãnis. Cũq̃ rebellaret venit iterũ rex babilonis ꝯ eũ ⁊ vinctũ duxit in babilonẽ. nõ ꝙ illuc ductꝰ ſit. ſꝫ imutatũ fuit ꝯſilium nabuchoɗ. ⁊ interfecit eũ in ilr̃m, ⁊ pie cit corpꝰ eiꝰ extra muꝝ iuxta ꝓpheciã ihe remie. xxij Et tulit ſecũ vaſa dñi ⁊ poſuit ea in templo ſuo. palip. vltimo.

Saraias

Iſte ioachiz fuit filiꝰ ieconie ⁊ fec̃ malũ. ⁊ iõ ſtatĩ ãno tꝰ ẽ ne regnet ⁊ vinctꝰ trãſlatꝰ eſt in babilonẽ, ⁊ mlt̃i cuz eo trãſlati ſunt. iiij. regũ. xxiiij.

Iſtũ ſaraiã interfecit nabuchoɗ. rex in reblata cum alijs ꝯſiliatoribꝫ zedechie, regũ vltĩo Hic fuit filius azarie.

Iſte ſedechias tertiꝰ ioſie filius ⁊ malus nõ audiuit ihieremiã ꝓphã ⁊ iõ pij̃t miſabilr̃ ⁊ oĩs iuda cu eo. ⁊ eruti ſunt oculi eiꝰ, regũ vltĩo ⁊ ihieremie. lij

Daniel adhuc iuuenis ſuſannã liberat, ⁊ in conſpectu regis cuz ſocijs ſtat ⁊c̃. ⁊ poſtea interpretatur ſomnium regis. ⁊ in ſublime tollitur. Danielis primo.

Ananias
Azarias.
Miſahel.

Ezechiel propheta in caldea tranſmigratis deſtructionem iheruſalem. ⁊ tandem martiriſatur.

Mardocheus.

Om̃es hi cũ ioachim ducti ſunt in babilonẽ adhuc pueri.

Baruch propheta.